

proeko

BIURO PROJEKTÓW I WDROŻEŃ PROEKOLOGICZNYCH

80-354 Gdańsk, ul. Ziemowita 19

tel./fax (0-58) 552-05-06

e-mail: proeko@gdansk.supermedia.pl

NIP 584-102-76-55

REGIS CONSULTING

Marek i Maria Dutkowsky

81-621 Gdynia, ul. PCK 5/54

tel./fax (058) 624-21-03

NIP 586-020-59-97

STRATEGIA ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO KWIDZYNA - AGENDA 21

PROGRAMY REALIZACJI CELÓW ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO KWIDZYNA

Autorzy:

dr hab. Marek Dutkowski, prof. UG

dr hab. Maciej Przewoźniak, prof. PG

Współpraca:

mgr Maria Dutkowska

mgr Szymon Świtajski

mgr Agnieszka Żbikowska

GDAŃSK marzec 1999

Spis treści:

1. WPROWADZENIE	3
2. PROGRAMY REALIZACJI CELÓW ROZWOJU ZRÓWNOWAŻO-NEGO KWIDZYNA	5
3. PROGRAMY DODATKOWE – WIZJE PRZYSZŁOŚCI	23

1. WPROWADZENIE

Na posiedzeniu Rady ds. Rozwoju Zrównoważonego Kwidzyna w dniu 23 marca 1999 r. zaprezentowano koncepcję realizacji celów strategii rozwoju zrównoważonego Kwidzyna zapisaną w postaci 17 kart programów. Karty te zostały szczegółowo przedyskutowane, a następnie skorygowane i uzupełnione zgodnie z sugestiami uczestników posiedzenia.

Karty programów są podstawowym narzędziem zapisu, informowania otoczenia i kontroli realizacji strategii rozwoju zrównoważonego. Są to formularze, które powinny być wypełniane i aktualizowane przez władze samorządowe Kwidzyna w miarę postępów w koordynacji i realizacji programów. Rubryki formularzy należy uzupełniać i aktualizować kierując się następującymi wskazówkami:

- **Stan (np. marzec 1999)** – określa datę podjęcia decyzji o danym zapisie karty. Karty o tym samym numerze występują zatem w różnych wersjach różniących się datą.
- **Grupa celów rozwoju zrównoważonego** – dziedzina działań proekologicznych realizujących określoną grupę celów.
- **Numer programu (np. 01.03.)** – pozwala na jednoznaczną identyfikację, porządkowanie i archiwizację kart. Pierwsza cyfra oznacza grupę celów, druga to kolejny numer programu w grupie celów.
- **Nazwa programu**, którego dotyczy karta.
- **Cele proekologiczne programu** – konkretne strategiczne cele rozwoju zrównoważonego, do których osiągnięcia przyczynia się dany program.
- **Uczestniczące podmioty** – należy zaznaczyć podmioty samorządowe bezpośrednio uczestniczące w realizacji projektu oraz uzupełnić rubrykę o instytucje, firmy i osoby współuczestniczące.
- **Jednostka kierująca** – należy wpisać podmiot oficjalnie i realnie kierujący programem oraz odpowiedzialny za jego realizację przed samorządem.
- **Terminy realizacji / rozpoczęcia** – należy zaznaczyć, czy działania zostaną podjęte natychmiast i zakończone w ciągu bieżącego i ewentualnie następnego roku, czy będą realizowane w ciągu całej bieżącej kadencji 2001-2002, kolejnej kadencji od 2003, czy w dalszej przyszłości. Termin może być do pewnego momentu nieokreślony.

- **Faza programu** – jest to jedna z najważniejszych rubryk karty. Informuje ona o osiągniętym poziomie zaawansowania programu:
 - **Faza ideowa / koncepcyjna** oznacza sytuację, w której uczestniczące podmioty zgadzają się co do zasadności (idea) i celu (koncepcja) danego programu. Uczestnicy, sposób postępowania, koszty i zależności nie dają się na razie określić. Organy samorządowe są zobowiązane informować podmiot odpowiedzialny za realizację strategii o zmianie celów i istotnych uwarunkowań.
 - **Faza projektowa** oznacza sytuację, w której trwa konkretyzacja i uzgadnianie programu. Koszty, terminy, uczestnicy nie są jeszcze do końca określone, choć istnieje jakaś koncepcja w tym względzie. Ustalenia tej fazy są jednak dla znanych uczestników wiążące.
 - **Faza realizacyjna** oznacza stan, w którym wstępna koordynacja programu zakończyła się. Karta programu jest całkowicie wypełniona, a uczestnicy w pełni zgadzają się co do celów, składu uczestników, wielkości i podziału kosztów, terminów i sposobu podejścia. Jednostka kierująca otrzymuje zlecenie przystąpienia do realizacji programu, oczywiście po uzyskaniu oficjalnej akceptacji (patrz rubryka „Rodzaje regulacji prawnej”).
- **Koszty** – należy wpisać konkretne kwoty. Zapisy muszą być w pełni zgodne z budżetem gminy i formalnymi umowami z podmiotami zewnętrznymi.
- **Rodzaje regulacji prawnej** – zaznaczyć poziom akceptacji (rodzaj formalnego dokumentu), niezbędny w danej fazie koordynacji programu.
- **Uwagi** – dodatkowe informacje istotne dla programu, nie mieszczące się w innych rubrykach.
- **Opis postępowania** – należy zwięźle określić, co zostanie zrobione w ramach programu w określonym terminie w ramach przyznanego środków i jakie będą dalsze działania.
- **Zagrożenia proekologiczne** – negatywne skutki ekologiczne, jakie mogą się pojawić jako efekty uboczne programów proekologicznych.
- **Zależności** – uwarunkowania zewnętrzne oraz inne programy, od których zależy realizacja.
- **Istniejące dokumentacje** – nazwy i rodzaj istniejących dokumentów, które dotyczą danego programu.

2. PROGRAMY REALIZACJI CELÓW ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO KWIDZYNA

Programy zawarte są w 17 kartach wg następującej numeracji:

CEL 01. PROEKOLOGICZNA POLITYKA TRANSPORTOWA

Programy:

- 01.01. Budowa obwodnicy Kwidzyna w powiązaniu z mostem przez Wisłę
- 01.02. Ograniczenie ruchu samochodowego w mieście
- 01.03. Budowa sieci ścieżek rowerowych

CEL 02. ZINTEGROWANY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Programy:

- 02.01. Wyznaczenie lokalizacji i budowa nowego składowiska odpadów komunalnych
- 02.02. Wprowadzenie systemu segregacji odpadów u źródła
- 02.03. Podniesienie świadomości mieszkańców nt. gospodarowania odpadami

CEL 03. PROEKOLOGICZNA POLITYKA PRZEMYSŁOWA

Programy:

- 03.01. Ograniczenie oddziaływania przemysłu na środowisko
- 03.02. Włączenie małych przedsiębiorstw przemysłowych do realizacji ekorozwoju
- 03.03. Wprowadzenie preferencji lokalizacyjnych dla mało uciążliwego przemysłu

CEL 04. ROZWÓJ TERENÓW ZIELENI I REKREACJI

Programy:

- 04.01. Rozwój systemu zieleni miejskiej
- 04.02. Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych dla mieszkańców miasta, zwłaszcza w dolinie rzeki Liwy

CEL 05. UZUPEŁNIENIE MIEJSKIEJ INFRASTRUKTURY OCHRONY ŚRODOWISKA

Programy:

- 05.01. Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej
- 05.02. Ograniczenie uciążliwości pozaprzemysłowych źródeł zanieczyszczenia atmosfery i hałasu
- 05.03. Organizacja monitoringu środowiska w mieście

CEL 06. EDUKACJA EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW KWIDZYNA

Programy:

- 06.01. Programy ekologiczne w szkolnictwie
- 06.02. Proekologiczna edukacja dorosłych
- 06.03. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej społeczności sąsiedzkich i osiedlowych

3. PROGRAMY DODATKOWE – WIZJE PRZYSZŁOŚCI

W trakcie posiedzenia Rady ds. Rozwoju Zrównoważonego Kwidzyna w dniu 23 marca 1999 r. eksperci przedstawili idee trzech programów dodatkowych, przyszłościowych, wykraczających obecnie poza Agendę 21 dla Kwidzyna, ze względu na realia uwarunkowań realizacyjnych.

Proekologiczny system miejskiego transportu szynowego

Pasażerski system miejskiego transportu szynowego (lekka kolej lub tramwaj, lub autobus szynowy) na trasie Osiedle Bajkowe – Dworzec PKP – dzielnica przemysłowa – Grabówek (w sezonie letnim) to projekt wieloetapowy, i perspektywiczny – wspólne przedsięwzięcie PKP i miasta Kwidzyna, umożliwiające wykorzystanie potencjału infrastrukturalnego i restrukturyzacji PKP. Proekologiczne efekty projektu to:

- ograniczenie ruchu samochodowego;
- strukturalna zmiana organizacji ruchu w mieście;
- wzrost mobilności niepełnosprawnych, starszych, dzieci i młodzieży;
- uzupełnienie układu ścieżek rowerowych i ciągów pieszych;
- nowe, atrakcyjne dla handlu i usług, miejsca wokół przystanków;
- dojazd do terenów rekreacyjnych nad Wisłą (projekt CEE „Pociąg do Wisły”).

Proekologiczne innowacyjne systemy wytwarzania, użytkowania i utylizacji papieru

Długofalowy program gospodarczy i technologiczny jako wspólne przedsięwzięcie „International Paper Kwidzyn” SA i miasta Kwidzyna, stanowiący docelowo stały element wizerunku i promocji miasta. Głównym elementem programu jest pobudzanie innowacji poprzez:

- eksperymentalne projekty;
- wzorcowe zastosowania;
- wspieranie dystrybucji proekologicznych wyrobów papierowych;
- wspieranie nowych proekologicznych technologii wytwarzania papieru (mniej energii + mniej wody = mniej emisji + mniej odpadów);
- nowe sposoby zastosowania papieru w przemyśle opakowań;
- nowe koncepcje, technologie i organizację zbierania makulatury;
- nowe koncepcje i technologie wykorzystania makulatury.

Miejskie strefy ekologiczne Kwidzyna – 2050

Kwidzyn posiada predyspozycje dla ukształtowania silnego, spójnego systemu przyrodniczego miasta, nawiązującego do podstawowych struktur przyrodniczych w jego otoczeniu (duże kompleksy leśne i dolina Wisły). Szkielet systemu przyrodniczego Kwidzyna (tzw. ruszt ekologiczny) powinien tworzyć układ stref ekologicznych (tzw. korytarze ekologiczne), nawiązujących do układu lokalnych struktur przyrodniczych oraz stanu i charakteru zainwestowania terenów miejskich. Jego główne, docelowe składowe to:

- strefa ekologiczno-rekreacyjna (dolina Liwy);
- strefa ekologiczno-krajobrazowa (zbocze doliny Wisły);
- strefa ekologiczno-izolacyjna (przy dzielnicy przemysłowej);
- strefa ekologiczno-infrastrukturalna (wzdłuż ciągów infrastruktury kolejowej).

Każda ze stref wymaga odmiennego zagospodarowania, w tym zintegrowanej rewaloryzacji przyrodniczo-urbanistycznej. Całościowe efekty tego, w postaci w pełni wykształconych ekosystemów o różnych walorach użytkowych, możliwe są do osiągnięcia za około 50 lat - stąd w nazwie programu rok 2050.

Gdańsk, 30 marca 1999